

Asya Anayasa Mahkemeleri ve Muadili Kurumlar Birliği

Eğitim ve İnsan Kaynakları Geliřtirme Merkezi

12. Yaz Okulu

"Yüksek Yargı Uygulamasında Bilgi Teknolojilerinin Kullanımı ve Yapay Zekâ"

Ankara

1 Ekim 2024

Değerli Misafirler,

Beyefendiler, Hanımefendiler,

Sizleri en kalbî duygularıyla selamlıyorum ve bugün burada sizlerle bir arada olmaktan duyduğum mutluluğu ifade ederek sözlerime başlamak istiyorum. Başkentimiz Ankara'ya hoş geldiniz diyorum. Burada, siz kıymetli konuklarımızı ağırlamaktan büyük bir memnuniyet duyuyoruz. Türkiye'de ve Ankara'da bulunduğunuz süre zarfında hem keyifli vakit geçirmenizi hem de programın başarılı ve verimli geçmesini temenni ediyorum.

Asya Anayasa Mahkemeleri ve Muadili Kurumlar Birliği (AAMB) Eğitim ve İnsan Kaynakları Merkezi olarak 12. Yaz Okulu programını gerçekleştiriyoruz. Türk Anayasa Mahkemesi olarak her yıl bu program çerçevesinde dünyanın farklı yerlerinden katılımcılarla bir araya gelmekten heyecan ve gurur duyuyoruz.

Değerli Katılımcılar,

Bu tür organizasyonların yalnızca resmî bir amacı ve çıktısı olmadığını, aynı zamanda insani bir boyut da taşıdığını özellikle vurgulamak isterim. İnsanlar iletişim kurarak anlaşır, birbirlerini tanır ve bu sayede güven tesis ederler. Ortak idealler ve hedefler belirleyebilmek ve bu ideal ve hedefler doğrultusunda iş birliği yapabilmek için diyalog son derece önemlidir. Bugün burada Asya ve Avrupa'nın yanı sıra Afrika'dan gelen konuklarımızı ağırılıyoruz. Bu yaz okulu programı, siz değerli ve genç hukukçular için yalnızca dünyanın farklı yerlerinden muadil kurumlardaki meslektaşlarınızla bir araya gelip mesleki bilgi ve deneyim teatisinde bulunmanız açısından değil, aynı zamanda insanlık adına ortak ideallere ulaşmak için de büyük bir fırsat sunmaktadır.

Burada geçireceğiniz iki-üç günlük süre, yapay zekâ ve bilgi teknolojilerinin yargı süreçlerindeki kullanımına dair bilgi edinmekle sınırlı kalmamalıdır. Aynı zamanda, bu süre boyunca birlikte oluşturduğunuz bağların ve kurduğunuz iletişimin meslek hayatınız boyunca devam edecek bir dayanışma zemini oluşturmasını temenni ediyorum. Bu tür kalıcı ilişkiler, toplantının gerçek amacına ulaşmasına vesile olacaktır. Burada kurulan dostlukların ve tesis edilen iletişimin meslek hayatınız boyunca güçlenerek devam edeceğine ve gelecekte adaletin tesisi yolunda önemli katkılar sunacağına inancım tamdır.

Bugün burada bulunan tüm katılımcıların ülkelerinin hukuk sisteminde ve idari alanlarda gelecekte önemli roller üstlenecek, sistemin işleyişine yön verecek liderler olma potansiyeline sahip olduğuna yürekten inanıyorum. Bu önemli görevleri üstlendiğinizde adaletin ve hukukun üstünlüğünün yalnızca kendi ülkelerinizle sınırlı kalmayarak dünya genelinde sağlanmasını temin etmek için çaba göstermeniz gerektiğini hatırlatmak isterim. Zira adalet ve barış, insanlığın ortak geleceği için vazgeçilmez iki temel unsurdur. Bu nedenle, tercihlerinizi ve kararlarınızı her zaman adaletin tesisi doğrultusunda kullanmanız büyük önem arz etmektedir. Unutmayınız ki adalet, insanlığın ortak paydasıdır ve barışa ulaşmanın en güçlü teminatıdır. Hukuki süreçlerin her aşamasında ölçülü, hakkaniyetli ve adaletin üstünlüğüne hizmet eden bir yaklaşımı benimsemeli; bu değerleri meslek hayatınız boyunca koruyarak gelecek nesillere miras bırakmalısınız. Sizlerden, alacağınız sorumlulukları bu bilinçle yerine getirmenizi rica ediyorum.

Değerli Misafirler,

Geçtiğimiz hafta, Tayland'ın başkenti Bangkok'ta Tayland Anayasa Mahkemesi ev sahipliğinde düzenlenen "Asya Anayasa Mahkemeleri ve Muadili Kurumlar Birliği (AAMB) 6. Kongresi"ne katıldım. Kongre kapsamında gerçekleştirilen üyeler kurulu toplantılarında, Asya kıtasında bulunan muadil kurumlarımızla çeşitli konularda verimli bir fikir alışverişinde bulunma imkânı bulduk. Toplantılarda, Eğitim ve İnsan Kaynakları Merkezi olarak yürüttüğümüz faaliyetleri ve yaz okulu programımızı tanıtmaya fırsatı da elde ettik. Tayland Anayasa Mahkemesine, bu başarılı organizasyon için huzurlarınızda bir kez daha teşekkürlerimi sunuyorum.

Kongre sonunda, tüm katılımcı üyelerin oy birliğiyle Bangkok Deklarasyonu kabul edilmiştir. Bu önemli belgede, insan hakları ve hukukun üstünlüğüne olan bağlılık bir kez daha vurgulanmış ve bu değerlerin korunması için dayanışma çağrısında bulunulmuştur. Ayrıca bugün Filistin'de yaşanan ağır insan hakları ihlallerine dikkat çekilerek bu konuda dayanışma içinde olma gerekliliği ifade edilmiştir. Deklarasyon kapsamında, iklim değişikliği konusunda farkındalığın artırılmasına yönelik adımların önemine de değinilmiş ve bu bağlamda Azerbaycan'da düzenlenecek olan konferans için başarı dileklerinde bulunulmuştur.

Geçtiğimiz mayıs ayında ise Kışinev’de Moldova Anayasa Mahkemesi tarafından düzenlenen Avrupa Anayasa Mahkemeleri Konferansı XIX. Kongresi’ne katıldım. Geniş bir katılımıla gerçekleşen kongrede yine Avrupa’dan meslektaşlarımızla istişarelerde bulunduk ve çok verimli bir akademik program gerçekleştirdik. Bu ayın sonunda ise Victoria Falls’ta Zimbabve Anayasa Mahkemesi tarafından gerçekleştirilecek olan Afrika Anayasa Yargısı Konferansı 7. Kongresi’ne katılacağım. Orada da Afrika kıtasından meslektaşlarımızla bir araya gelme fırsatımız olacak.

Kıymetli Misafirler,

Bugün burada, 27 farklı ülkeden gelen 53 değerli katılımcıyla bir aradayız. Bu yıl on ikincisini gerçekleştirdiğimiz yaz okulunda, geçmiş yıllarda maddi haklar gibi temel konuları ele aldık. Bu bağlamda ifade özgürlüğü, masumiyet karinesi ve özel hayata saygı hakkı gibi konular önceki programlarda detaylı bir şekilde işlendi. Bu yıl, yüksek yargıda bilgi teknolojilerinin ve yapay zekânın kullanımına odaklandık. Günümüzde yapay zekâ, hukuki süreçleri daha etkili ve verimli bir şekilde yönetme açısından giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Dolayısıyla yargı kurumları olarak teknolojiden nasıl faydalanabileceğimizi ve bu yenilikleri sistemlerimize nasıl entegre edebileceğimizi sürekli değerlendirmek durumundayız.

Hepimiz yüksek yargı mercileri olarak yoğun iş yüküyle karşı karşıyayız. Şunu söylemek isterim ki Türk Anayasa Mahkemesine yılda 100.000’den fazla bireysel başvuru yapılıyor. Buna ek olarak Mahkemenin sonuçlandırması gereken norm denetimi gibi dosyalar da var. Dolayısıyla bu iş yüküyle mücadele edebilmek için gelişen teknolojilerden faydalanmak bizler için aynı zamanda bir zorunluluktur. Biz Türk Anayasa Mahkemesi olarak hâlihazırda UYAP sistemini ve dijital sistemleri çok etkin kullanıyoruz. Özellikle kabul edilemezlik kararları -ki bunlar kararlarımızın %90’unu oluşturuyor- tamamen UYAP üzerinden sonuçlandırılıyor. Bununla beraber bizim de sistemimizi geliştirmek için yapmamız gereken çok şey var.

Tabii ben burada konunun ayrıntılarına girmeyeceğim. Mahkememizden katılan arkadaşlar sizleri bu konuda hâlihazırda en iyi şekilde bilgilendirdiler. Ancak şunu ifade etmek isterim ki biz yapay zekâyı sistemimize entegre ederek gelişen teknolojilerden daha çok istifade etmek konusunda kararlıyız. Bu yaz okulu programı boyunca gerçekleştirilecek bilgi ve tecrübe alışverişinin de bize bu konuda farklı ufuklar açacağına ve yardımcı olacağına inanıyorum.

Konuşmamı bitirmeden önce bir hususa daha dikkat çekmek istiyorum. Sizleri ülkemize sadece akademik program ve tartışmalara katılmanız için davet etmedik. Elbette, bu tür etkinliklerde bilgi paylaşımı, mesleki gelişim ve hukuki tartışmalar büyük bir önem taşımaktadır; hatta programın temel amacının büyük bir kısmını oluşturmaktadır. Ancak akademik bir platform oluşturmasının

yanı sıra bir başka önemli boyut da bu tür organizasyonların sosyal ve kültürel zenginlikler sunmasıdır.

Ülkemizin tarihî ve kültürel güzelliklerini sizlere göstermek ve bir arada güzel bir vakit geçirmenizi de sağlamak istiyoruz. Bu kapsamda yoğun akademik programın akabinde Kapadokya'da bir günlük sosyal programımız olacak. Bu tür sosyal etkinliklerin akademik programların ayrılmaz bir parçası olması gerektiğine inanıyorum. Çünkü bu tür organizasyonlar yalnızca bilgi alışverişi ve tartışma platformları sunmakla kalmamalı, aynı zamanda katılımcılar arasında iletişim ve etkileşim kurulmasına da zemin hazırlamalıdır. Bu etkinlik vesilesiyle kuracağınız dostluklar yalnızca bugünü değil, gelecekteki meslek hayatınızı da zenginleştirecek olup iş birliği ve dayanışma için önemli bir temel oluşturacaktır. Şimdiden hepinize keyifli anlar ve güzel dinlenmeler dilerim. Yoğun bir programı başarıyla tamamlamak üzere zahmet edip buraya kadar geldiğiniz ve iki gün boyunca ciddiyetle ve disiplinle programa katılım sağladığınız için her birinize gönülden teşekkür ediyorum.

Ülkelerinize döndüğünüzde sizlere, ailelerinize ve sevdiklerinize sağlık, huzur, barış ve başarı dolu bir yaşam temenni ediyorum. Uzun ve mutlu bir ömür dileyerek hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kadir ÖZKAYA
Türkiye Cumhuriyeti
Anayasa Mahkemesi Başkanı